

portmuligheder. Men det skal dog tilføjes, at man kan køre mange kilometer i bil på landet for det, egen bolig er billigere på landet i forhold til i byerne.

En anden påstand har været, at de grønne afgifter skulle være tungere på land end i by. Vedrørende transport og erhverv er der ingen forskelle, hvorimod husholdningerne belastes med ca. 20 pct. mere primært på grund af dyrere varme på landet. Men det er dog ting og forhold, som man selv kan ændre på alene eller sammen med andre med isolering, solvarme, brændeovne og også tilskud til forskellige kollektive foranstaltninger.

Endelig har borgerlige politikere hævdet, at bestemte love og administrative regler skulle udgøre en barriere for udviklingen på landet. Dette afvises stort set helt af udvalget, også når det drejer sig om planloven og placering af zonekompetencen hos amter, som udvalget dog ikke tager stilling til. Udvalget peger i stedet for på, at der kan samarbejdes bedre, langt bedre end nu imellem de enkelte kommuner om større opgaver, imellem det offentlige og private, og imellem de enkelte sektorer og institutioner, f.eks. skoler og børneinstitutioner.

Det finder jeg udvalget har meget ret i, hvorfor det da også er meget relevant at pege på øget information om disse muligheder til kommuner, amter, borgere eller landsbyforeninger m.fl. Regeringen har sørget for en god lovgivning herom. Det er blot et spørgsmål om at bruge den.

Udvalget skulle også udrede, om kommunerne giver direkte eller indirekte tilskud til etablering af store butikscentre eller lavprisvarehuse. Dette er faktisk tilfældet, idet udgifterne til lokalplaner m.v. normalt er kommunernes, og andre udgifter til veje, p-pladser og lignende typisk deles mellem parterne, i hvert fald efter butiksejernes udsagn.

Butikscentre, store lavprisvarehuse er skyld i, at antallet af lokale dagligvarebutikker fra 1980-1994 er faldet fra 1.750 til 930. I dag er der altså kun ca. 1/3 af det antal, der var i 1980. Derfor er det faktisk utroligt, at de borgerlige partier ikke kunne gå ind for regeringens indgriben ved den nylige ændring af planloven.

Udvalget har en lang række forslag til ændringer og overvejelser og nye initiativer, og en stor del af disse, vel så at sige alle, er blevet fulgt op i ministerens redegørelse, og jeg vil da også gerne her takke ministeren for disse målrettede initiativer.

Lad mig blot nævne nogle af disse. Jeg er helt enig i ministerens opfordring til kommunerne om – hvis ikke man har det i forvejen – at lave en politik for kommunernes landsbyer. Der bør selvfølgelig være en samlet lokalplan for hver landsby og eventuelle øer i kommunen. Det vil være utrolig frugtbart at udarbejde dette i tæt samarbejde med forbrugerne.

Med hensyn til transport foreslås der en mere fleksibel busbetjening og eventuelt brug af de lokale taxier i samarbejde om en bedre kollektiv trafik. Problemet på det område er jo stort for de billøse grupper, børn, unge og mange ældre.

Vedrørende detailhandel har vi jo heldigvis via planloven fået bremset udviklingen af store lavprisvarehuse, og ud over dette foreslås der så lempeligere regler for stalddørssalg og rullende forretninger som eksempel.

Ministeren foreslår så større regionale hensyn ved placering af uddannelsesinstitutioner. Her viser undersøgelser et meget interessant forhold, nemlig at de unge langt oftere bliver boende i lokalområdet efter endt uddannelse, hvis de under uddannelsen har haft mulighed for at bo derhjemme, altså i kommunen.

Endelig skal det nævnes, at ministeren ønsker landdistriktspuljen fortsat. Det hilser jeg med glæde. Her er der så midler til at videreføre en frugtbar udvikling med forskellige nye ideer og forsøgsprojekter.

Alt i alt er der fortsat problemer på landet, vi af sociale og samfundsmæssige årsager må forsøge at klare og forhåbentlig i enighed blandt Folketingets partier. Men der er ingen grund til negativ omtale af vilkårene på landet. Det er værd at notere sig, at folk ønsker at bo, hvor der er boligmuligheder, hvor der ikke er for langt til arbejdet, og hvor de føler, at de får en god service.

Her skal man huske, at kommuner og amter leverer hovedparten af vore velfærdsydelser bl.a. gennem skolelov, børnepasning og ældreomsorg. Det er vigtigt, hvordan kommunerne prioriterer på området. Er der f.eks. også egnede ældreboliger i de enkelte landsbyer? Støtter man f.eks. det lokale fritids- og kulturliv tilstrækkeligt af hensyn til børn og unge specielt?

Kommunerne har i dag bedre mulighed for at prioritere indsatsen end for blot få år tilbage både på baggrund af bloktilskudssystemet og det almindelige opsving, der er kommet under den nuværende regering. Jeg håber i øvrigt, at redegørelsen her også bliver sendt til alle kommuner.